

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 29.—Diumenge 17 de Febrer de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra: volém que catalans sian los jueges y magistrats, y que dintre de Catalunya s'afiliin en última instancia 'ls plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servy tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Las classes directoras

Nostras classes directoras, tant las no afiliadas com las afiliadas als partits polítics, may han sapigut oposar-se al poderós utilitarisme de l'Estat qual poder ha quasi arribat al capdevall. No han contribuït pera rès á la reconstitució sanitosa de la vida social del nostre poble.

Prou de miseria y ostentació es lo cas d'exclamar; treballèm tots pera organizar la família á la catalana, porque més tart trascendeixi als nostres governs; conresem ab entusiasme las ciencias y las arts pera cobrárnoslo després en cultura; fèm que la iniciativa individual rebi la deguda compensació dels governs y que cessi l'accio paralitzadora de la espontaneitat social á causa de l'enfàll de lleys, decrets y reglaments que cada dia venen á aumentar lo mareig ja prou intèns; contribuïm á introduir reformas á la ensenyansa pera poguer conseguir á las demés nacions y arribar á tocar ab la mà los progrès científichs y artístichs que vergonyosamente no son avuy nostre patrimoni.

Es indubtable que si volèm tornar á ensparçar entre las nacions cultas, tenim patriògynos molts defectes, tenim de s'impau una vida nova ben bé 'ls camps dels que lluytan, pera que

Ateneu, y de sa Secció Excursionista, de la Associació Catalanista y de Lo CAMP DE TARRAGONA.

Tot lo dissapte s'empleyá en la visita de las murallas, lo Museu y la Catedral, quedant los nostres hostes admirats de las monumentals bellesas qu'enclou Tarragona, y rebent á cada instant mostres d'estimació y afecte que's traduhian tot seguit en corrents de simpatia y germanor. Y es que, tot seguit també, tots los qui tinguérem l'honor d'acompanyar als excursionistas barcelonins, descobrirem en són cor un arrelat patriotisme y vèyam en ellis una representació viventa d'aquella institució que tant ha treballat y tant ha fet pel desvetllament de Catalunya.

L'Ateneu, qu'ha vingut á ser l'obligat refugi dels forasters que ns honran ab sa visita, 'ls hi obri de bat á bat las seves portes y 'ls obsequiá modesta però dignament, acreditant una vegada més la tradicional cortesia d'aquella casa; y tothom, en la mida de las seves forses, procurá fer tot lo agradable possible la estada dels nostres amics á Tarragona.

Al tornar lo diumenge al matí d'una petita excursió al «Pont del Diable», lo Vispresident de l'Ateneu, nostre benvolgut amic D. Joseph M. Ricomá, oferí galantment als excursionistas y als amics que 'ls陪伴avan, un succulent dinar en l'aixerida *vinya* de sa propietat «Vista Hermosa», que més que dinar resultà una agradívola festa, de la que 'n guardaran bon recort tots los que tingueren la sort d'assitir-hi.

A l'entorn de la taula 's sentaren los següents excursionistas barcelonins: en Joseph Soler y Palet, Vispresident de l'Associació Arqueològica Barcelonesa; en Joseph Pedrerol y Rúbi, advocat; en Pere Baster y Fugarolas, del comers; n' Antoni Nadal y Lucena, dibuixant litògraf; en Jaume Massó y Torrents, escriptor; en Francesch Codina, del comers; en Cristófol Freginals y Massana, metge; en Rossendo Serra y Pagés, professor mercantil; n' Armand Lambelet, delegat del Centre Excursionista á Bradford (Inglaterra); n' Alfred Gazea, del comers; en Ventura Conyll y Montobbio, arquitecte; n' Ignasi Carsi y Carsi, del comers; en Salvador Roca, metge; en Guillermo Tell y Lafont, notari; y en Francisco Flós y Calcat, professor. Y junt ab aquests hi poguerem veure els senyors Ruiz, Car-

fou lo mirall claríssim de tots los pobles verdaderament lliures.

TOTAS LAS COSAS EN SON LLOC

Y DEU EN TOTAS LAS COSAS

La fe catòlica en la civilisació (1)

Una vegada probat que la educació no existeix sens la fe catòlica, bastaria esser un xich llògich y deixar las cosas en son natural corrent pera quedar també probadas las fondas y germanas relacions entre la fe y la civilització.

Mes, no succeix aixís en nostres días. *Esperits forts*, rebrots bordinènchs d'arbres de mala sava, s'han axecat ab lo crit als núvols, dihen que las cristianas creences anoréan tot progrés y matan tota civilisació; que la fe posa un insopportable jou á la rahó lliure y fa estéril tot desitj d'avens.

Ab la senyera molt enlayrada en quina hi portan escrit lo retumbant y falquier epígraf «*Lluya de la civilisació*», demandan las cosas més oposades y ridícules y donan forsa legal al crim, á la usura y á las passions desvergonyides. En nom de la civilisació se trau tot jou que dignifica. En nom de la civilisació la premsa bruta ha corromput los esperits y l'art taca 'ls ulls ab imatges asquerosas obrint camí á la corrupció de costums. A l'ombra d'una paraula engonyosa que s'axeca com se nyera llorejada, s'admet la circulació de la

nova com están constituidas y gobernaté clarament la patriòtica germanor que existeix y existirà sempre entre 'ls fills de las més apartadas regions de Catalunya.

Las vagas

Las vagas están á l'ordre del dia. Contra la explotació de que son moltes vagadas víctimas los pobres obrers han ideat aquests las societats de resistència, fillas ja de la major ilustració dels obrers, ja també moltes vegadas de l'orgull ab que 'ls amos fan ostentació de riquesques que si gastan sens miraments en luxo y vici, no serveixen may pera socorrer las necessitats dels obrers, no més traballadors sinó vers colabordors del capitalista en totas las empresas industrials.

Cada vegada qu'escleta una vaga, surten á la superficie y arriban á coneixement del públic verdaders horrors de com moltes empresas que reparteixen quantiosos dividends tractan al seu empleats, obligantlos á un treball sens tassa, de grans responsabilitats y fins perills personals per una retribució misera, y això fa que casi sempre las simpatias dels pùblic siguin per l'obrer, puig lo débil s'emporta sempre á son favor la opinió de la massa neutra.

S'i busqué la harmonia entre amos y traballadors, de segur que las diferencies entre uns y altres no serian tan freqüents; es més, hi hauria més acort si en molts establiments industrials hi hagués contacte directe entre amos y obrers, si aquests no estessin acostumats a que l'amo 'ls tractés com sers inferiors y s'en desdenys de son tracte, tenint per representant als capatassos y queies de taller, especie de cabos de presidi, molt més dolents per ells de lo que tal volta ho seria 'l mateix amo, per la rahó poderosissima de que han surtit dels mateixos obrers.

Lo contacte ab los obrers faria coneixer als industrials las verdaderas necessitats y de segur qu'allors las diferencies no serian tan freqüents. L'amo consideraria més al traballador y aquests respectarien á l'amo, veient en ell no més que el primer dels obrers; no com avuy que no 'l creuen més qu'un explotador.

Ab los obrers passa quelcom de lo que ab las colonies. Lo conqueridor generalment de rasa superior, pot al principi subjectar bé 'ls nous dominis; mes ve la major edat del poble un dia conquistat y no hi ha pas forsa prou grossa pera retenirlo, acabant després d'una ó varias tentatives per reconquistar sa independència.

Los obrers hi han arribat casi ja á ser majors d'edat y saben que units representan una forsa avasalladora. D'aquesta forsa mentres l'

«La civilisació verdadera, brota com una flor dels arrels del Cristianisme» son paraules terminants y claras del ahir sa Eminència lo Cardenal Pecci, allavors bisbe, y avuy sa Santitat Lleó XIII.

Afondim un xich més l'assumpto. No s'pot negar que Jesús, vingué al mon pera restaurarlo y fer que imperessin la veritat, la justicia y l'bé. La perfecció del mon, es la obra commensa per lo dolcíssim Jesús y continuada per la Iglesia en lo transcurs dels segles y l'ampliaria de l'espai.

Ara bé; ¿cas de poguerse donar la verdadera civilisació sens la fe no era per demés, quan no inútil, la vinguda de Cristo á questa vall de llàgrimas? Per què 'l dolcíssim Jesús haguera dit á las nacions que la veritat las faria lliures y las salvaria?

Allí ahont no hi ha justicia, ni costums sanas; ahont l'erro té carta blanca y l'vici s'vesteixi ab frach y barret y 's passejí rumbos per tot arrèu; per més que n'l ordre físich y material haja progressat d'una manera increible, se pot dir que allí hi viu la civilisació?

Una altra rahó. Lo desitj de la humanitat, la gran tendencia de tots los homens, la aspiració suprema que naix del fons de tots los cors, es la vera germanor, la unió de tots los homens de totes las rassas y de tots los països, es la pau universal, fruit de la unió de las intel·ligencies y dels cors realisada solsament dintre 'l palau de la Iglesia á la llum claríssima de la fe.

No pot negarse que aytal germanor es una de las més grans conquestes en ordre á la civilització y un gran pas, gavre bé 'l millor, en la

humà. Si el temps que l'ha portat a la civilisació ha canviat un xich. Alarmats los industrials, constructors y fins naviers, d'un estat de cors semblant, s'organisen també en societats y á la primera petició dels obrers demandant vuit horas de treball en lloc de deu, s'hi han negat en rodó, disposits á portar la vaga fins al ultim extrém.

Resulta donchs que tal com está plantejat lo problema, se resolgui la vaga en un sentit ó altre, hi haurà vencedors y vencuts, y totas las apariencies demostran que la batalla va á donar-se ab tota regla entre 'l capital y l'obrer, utilitzant uns y altres fins medis que en consciència deurián proscriure, com si uns y altres capitalistes y obrers, tinguessin á bé fer ostentació de sa virilitat y resistència.

En aquestes condicions l'intransigència, es difícil resoldre lo problema á gust y satisfacció de tots. Cal donchs, que la serenitat y esperit de justicia s'imposi y que cada hu transigeixi una mica; altrement veurèm desapareixer industrias novelles y de gran pervindre, y los primers perjudicats serán los obrers.

LA PREDICACIÓ EN CATALÀ

Y Y DARRER (1)

Refutades les rahons, (es clar qu'á arguments no poden arrivarhi) que donan los predicadors qui sermonan en castellà á Catalunya y 'ls curats qui ho consenten en llurs iglesies, será bò citar les disposicions que coneixen sobre aytal materia, contenint manaments que com diquerem en nostre primer article no han perdut pas llur vigència ni llur força d'obligació.

La escassetat de temps y d'obres no ns permet, ara com ara, ferne una recopilació completa, d' aquelles disposicions canòniques, però creyem que pera portar al ànim del clero català lo convenciment de la importància que la Iglesia dona á la obligació de predicar en la llengua del poble, n'hi ha ben prou ab dir que 'l Papa Ignocenci III en lo Concili Lateranenc IV de 1215 ordenà que 'ls nombressen pastors ab capacitat pera instruir al poble en sa propia llengua: lo Concili de Trento, en sa sessió XXIV de Reforma, cap. 7, manà que á la administració de tot sagrament procedís una breu explicació en llengua vulgar, y en los metxos sessió y capítol afegeix: «neconon ut inter illissarum solemnia aut divinorum officiorum celebrationem, sacra eloqua et salutis monita eadem vernacula lingua singulis diebus festis vel solemnibus explanent». Se refereix als Prelats y demés pastors d'ànim. Ademès en lo Can. Loquitio 38 dist. se diu: «Loquatio Divinarum Scripturarum secundum cuiusque linguae proprietatem accipienda est».

(1) Veginse 'ls números 21, 24, 25 y 26 d'aquest periòdich. Ademès los 18 y 19.

del partit á que perteneixian, no s'cuidavan més que de resoldre los apuros de diners ab empréstims, sense pensar que aquest sistema no feia altra cosa que endogalar á la nació y portarla á una quèbra més ó menys pròxima. D'aquí vingué que 'l cambi favorable parés á la par y de la par á ser contrari: l'or que se trobava sense sobrepuig, comensà á cotissons 1 per mil, després al 2, 3, 4 fins que insensiblement arribà al 24 per 100. La cridoria de la prempsa fou gran, y tot foren presupostos de la pau, grans reformas, grans economias.... que no passaren del paper. Solzament en Amós Salvador ab un tour de force feu baixar lo cambí á 7 per 100; però això no sigué més que foç d'encenalls: al poch temps tornà á pujar, y després de les altas y baixas quan la guerra de Cuba lo tenim ara poch menys que clavat á 37 per 100.

Los cambis alts no hi ha dupte quei afavoreixen á la agricultura, relativament y fins á cert punt; però á las demés fonts de riquesa y de treball les arruina per l'encarment extraordinari de tots los articles. Conseqüència propera de tot això, n'és lo gran nombre de vagas entre l'element obrer, quals jornals no corresponen á las necessitats de la vida, y quin augment de sou se 'ls hi fa difícil obtenir dels fabricants per la gran crisi que atravesa la industria del país.

Ara tot es divagar buscant remey, uns creuen que reforsant co-Banch d'Espanya, las seves Alsera, Cartagena, cas, lo cambi baixaria; altres opinan que Carril, s'obtindrà exigint lo pago dels drets d'Aduana totó quan menys la meytat en or ó colocant

1. a l'altre. De l'ombra ob una simbolica. Y la cationis interdicant Episcopi. (Const. sacri Provinc. Conc. Tarac. 1727. Const. H.)

Mesno solzament aquestes dues disposicions dels Concilis Provincials son d'observancia obligatoria en tots los Bisbats de Catalunya, sino que cada un d'ells té en los acorts de sos Sínodos repetit aquest manament: mes la dificultat á que ns hem referit fa que no més pogem precisar la de les Constitucions de Vich que parlant als Rectors y demés encarregats de la cura d'ànim diu: «..... præcipientes ipsis, quod omnibus diebus dominicis et festis, inter Missarum solemnia Evangelium.... vernacula sermone explanent»; (Const. Synod. Diocesis. Vicen. 1748. Tit. XXVII «De verbi Dei prædicatione, cap. II); y la de los Sonsa que preceptuan lo meteix boy ab iguals paraules (Const. Synod. Diocesis. Celson. 1751 «De officio Judicis ordinarii» tit. XVI, Const. II).

Ara, á la vista d'aquestes severes prescripcions, qui pot entendre qu'entenga.

Y si a despit d'elles se disfressa encara als catalans lo verb de les eternes veritats, y 'ls fills de les tenebres continúan enseñant de prudència als fills de la llum, y l'obrer de nosstres fàbriques y l'pàgex de nosstres camps enverenats ab les males doctrines qu'en català aprenen en los clubs y en los fastigiosos setmanaris, vergonya de nostra llengua, cercan endebades entre 'ls torrentals de la eloquència forastera ó entre la expressió anguinosa d'un sacerdot que no sab rosegat la llengua que fa festa, lo contraverí de les doctrines evangèliques que 'l podrían apartar del mal; si ab menyspreu de les divines ensenyances los pobrets son en nostra patria 'ls menys evangelisats; per nostra part al menys romandrem en pau ab la conciència, pensant que si solzament en un sacerdot hem lograt destruir la fatal preocupació, no podrían pas tindre mellor premi nostres migrants esforços.

JOAN POBLETT.

Montblanch, Janer de 1901.

LA MARIO

I
¡Si n'era de bonica! Aquells ullots, aquella boca, aquell caminar menudet y seguit jsi n'havian fet patir de joves! ¡Si n'hi havia que sols esperavan una paraula pera pesarli tot á ses peus: nom, fortuna, posició.... Mes ella jla estranyota! embabieca ab aquell ximple d'en Jaumet, ni se 'ls mirava, y ni de l'Enrich feya cas, l'amo de la millor adrogueria del barri y de tres sucursals establecidas en los mercats. Y tot perque tenia dotz anys més qu'ella, perque anava ab brusca, perque, segons deya, no era 'l company qu'havia somiat pera transcorrer junt ab ell aquesta vida.

hons barrejadas ab remor de màquines de cosir. Ell aniria de *chulo* y ella de *mànola*, y en llur pensa exaltada per una fantasia de vint primavera, s' oviravan ja 'ls reys de la festa.

Esdevingué'l dia, millor dit, esdevingué la nit del sarau.

Quan la sala del Cassino bullia de jovent, quan arrèu formiguejaven disfressos jolis, quan la orquestra afhava ja llurs instruments, apareix com una visió la gentil parella fent brasset y donant un vol de cap á cap ab ayre de triomf.

Totas les ulladas s' hi fixaren de fit á fit, un rumor baix de murmuris, gelos y envejas omplenà l' espai y fins semblà que l' acetilenò avivava més sa claror per fer més visibles la riquesa, colors y garbo d' abdós disfressos. La Roseta y en Fidel llenaren per entre 'ls ulls de la careta llambregada expressiva d' orgull y satisfacció: Havian triomfat.

Ubriachs de tanta glòria, comensan á saltar al compàs del wals que la orquestra entonava com un himne á la glòria de la gaya parella de disfressos.

Mil somnis daurats aletejaven á l' entorn de ses testas ufanoses y altives com roses en fresca matinada de Maig; mil ilusions de color de la esperança passarien per sa pensa com aspectes graciosos y festius de una gran llinterna màgica, assegurantlos un pervindre ditsos y agraciats.

Se acabà l' sarau deixant tan sols recorts va de ilusions fantàsticas.

Al sortir la Roseta estava roja com una ruel·la y la primera alenada d' ayre gelat del matí la fíblà com una fletxa: Roseta donà un crit.

—Que tens? digué n' Fidel.

Rès, estava sofocada y tinç por que l' ayre m' haurà prèss.

Quan lo gran Estel estava ja estès per tot lo poble, al deixonarla la seva mare, la Roseta respongué que no s' trobava per llevarse. Tenia febra y sentia un dolor en lo costat.

Més tard, comparegué'l metje y al ovariàr la feua anar la testa, com senyal de un pessim diagnostich.

La Roseta havia agafat una grave pulmonia y la febra l' arbola.

Abans no esdevingué lo deliri, fou precis combrégala.

Fidel feya cent camins á la casa de la Roseta y sempre la mateixa.

Malament! la febre l' arbola y en son deliri hi ha barrejas de tota mena. Fidel se'n torna trist y ab lo cap acotxat, com flor mustiscula l' ayre ardent de l' istiu.

..... després, en la casa payral de la ractament esgaixan llanto y tristor.

..... ampla portalada hi sortia una caixa blanca entornada per aïròs estol de nenes blancs ab blandons, cintas y coronas. Seguia

allí á la porta, sens deixar aquella rialla, com si vòlgues venjarse dels mals ratos qu' altres rialles li han fet passar a n' ell. Y l' pobre Jaumet se desespera y voldria pegarli; mes contempla ab recansa las espallasses de l' Enrich, tomba una cantonada, se treu lo mocador, s' aixuga una llàgrima, torna enrera á contemplar altra volta la casa ahont hi hâ la seva Marió y l' Enrich sempre allí, com desafiantlo; ell se'l mira, lo mideix de cap á peu, se'n h'iva.... y aquell se posa á dins á la botiga tot riend y cantant:

D' aquí dos mesos t' espero
al altar de la Mercè
veurás com llavors la noya
ja n' haurà trencat sa fe.

En Jaumet s' atura á la porta, se mira al que li sembla un monstre y sanglotant d' angoixa deixa l' carrer.

IV

En Jaumet no l' ha vista més á la Marió y aquell dia compleixen los dos mesos, y ell, com sempre, á tres quarts de vuit se'n va á esperarla. ¡Pots'er avuy! se repetix com cada dia; si, avuy la botiga de l' Enrich està mitjà tancada y tot es entrar y sortir de gent que sembla que vajin á una festa; si, tots ho están, tots, menos en Jaumet que vessa á dolls lo fel, que no plora porque ja no li quedan llàgrimas; tot ho ha comprés! avuy la Marió

Ja n' haurà trencat sa fe y ell haurà acabat de viurer; mes vol apurarlo tot lo fel y s' espera jauy n' està cert de vèrela!.... Y passa un' hora y baixa la Marió tota vestida de blanch, pàlida y acotxat lo cap, puja al cotxe, aquell arrenca á caminar, en Jaumet arrenca a correr y arriuen junts

Al altar de la Mercè.

V

La cerimònia s' es acabada. Tot son felicitacions y abrassades y la novia, blanca com marbre, ja no pot més, se deixa caure en una cadira y s' desmaya; la socoren, torna en si, mira lo que la rodejia ab estranyesa, se posa la mà al pit, treu una ampolla mitjà plena d' un líquid verdós, dona un crit de Jaumet! y cau morta en brassos de sa tia.

En Jaumet que s' es estat á darrera una pilastra hi corre, aparta á tots los que la voltan, la palpa y al sentirla freda, arrenca una rialla històrica y fuig de l' iglesia.

VI

Lo número 10, deya l' metje á un visitant, es pacifich, sols té la mania d' esser una novia que va á casar-se y de cantar sempre y tot, riént:

D' aquí dos mesos t' espero
al altar de la Mercè
mes no temis que la noya
ne trenqui llavors sa fe.

JOAN VIVES.

Tarragona, Janer 1901.

yansa oficial, tot complacent, hi va accedir. Lo més natural hauria sigut que li haguessin dat las gracies; donchs per no desmentir la rassa, ho han fet al revés; s' han recullit mil y pico de firmas demandant que las classes continuessin alegant que no volen fer festa.

Y per últim, pera no fer aqueix comentari més llarg, surten los *revolucionarios* madrileños, dihen que una de las cosas que justifican la seva actitud es el *regionalismo de Cataluña que puede denominarse muy bien regionalismo clérico-catalán*.

Per si no ho saben, farém constar un cop més, que las ideas catalanistas no las professa tal ó qual classe social determinada de nostra regió, sinó qu' estan infiltradas dintre 'l cor de tots los bons catalans qu' estiman á sa patria y que consideran que l' únic medi de restaurar las grandes que tan bon nom li varen donar en altres temps, es implantar el programa catalanista en tota la extensió de la paraula.

Ja venen

En Salmerón, lo més centralista dels republicans, ab ocasió del 11 de Febrer, va fer un discurs de tòns bastant conservadors y declarantse partidari entusiasta de la autonomia de las regions. Al acabar la festa, s' acceptà ab entusiiasm la idea de passar tots al Cassino federal y donar un *abraç* als companys de republicanisme. ¡Com cambian los temps! Los que encara no fà quatre dies malparlavan de 'n Pi y Margall, avuy s' hi acostan y demà acceptarán lo programa de la federació com la cosa més excellent y natural del mon.

No trigarem gaire en veure coses més estranyas. Los mateixos conservadors y liberals no s' voldràn quedar enrera, y també voldràn la federació monàrquica. Las ideas s' imposan y no tindràn més remed que passar per aquí ó per la porta. Una cosa ns espanta y es que tots plegats no ho agafin massa fort y esgarrà la cría, com tenen per costum, tractant com tractan totas las coses á la lleugera; però de totes passades val més que vagin entrant pel *aro* y acceptin las ideas d' en Pi y Margall y las nostras que son un xich millors, puig la forma de govern no ns dona ni fret ni calor, porque totes son bonas si s' practican com es degut.

Endavant, donchs, que nosaltres los catalanistas ja fa temps que caminem á gran velocitat y havem fet més camí qu' un tren *eclair*.

Encara no estan civilisats

Estem sobre un *balcó*: á Madrid, á Saragossa, á Valencia y á algunes altres ciutats, la gresca ja fa días que dura. De morts n' hi ha hagut algunes y de ferits no pueden contarse com diu lo personatge d' aquella comèdia. ¡Que n'

mendos de Barcelona y ja veurán com l' estudi del assumptu duràrà mitjà segle y que quan estiguí estudiat y l' portin á la pràctica, no servirà per los molts entrebancs que hi posaran pera evitar *defraudacions*. Es tan socorregut aquest sistema d' estudiuar los assumptos, que 'ls nostrés polítichs ne fan un 'verdader abús. Los conservadors estudián ló de la *zona neutral*; vindrà en Sagasta y també l' estudiará; tornarán los conservadors y altra vegada á estudi....

Ja fem bé aquí de no amohinarnos per la *zona neutral*, porque al cap de vall no la gaudeix ningú. Quan sigui ocasió ja 'ls hi dirèm als del Fomento, què o' s' tira de la corda pera tots ó pera ningú, puig pera *zonas neutrals* ben establertes, tan bonas condicions ó més que Barcelona y Bilbao, tenen tots los demés ports d' Espanya.

Lo panell polítich

Llegirem en un telegrama de Madrid que l' Comitè provincial fusionista, s' anava á reunir pera designar los candidats que deuenen lluytar en las proximas eleccions de diputats provincials. Això vol dir que la qüestió de confiança que algunes lliberals de la classe de senzills, creyan que s' plantejarà ab motiu de posar á la firma de la Regent lo decret corresponent, no tindrà lloc, puig los peixos grossos del partit, prou deuenen sapiguer quins vents corrén per las alturas y que per ara y tant lo panell seguirà senyalant l' ent del mateix quadrant, fins que convingui.

Lo panell de la política espanyola s' a molts anys qu' està espallat, y no guia al impuls del vent que bufa, sinó que obéhant als directors del tinglado polítich, senyala ponent encara qu' una llevantada desfassí com á bolados los bloks del contra-moll. Estem tan acostumats á anar sempre enrera, que fins venintnos vent de popa no l' sabèm aprofitar, ni ganas, perque tal vegada caminariam massa y patiriam del pit. Per això nostres paternals goberns no portan pressa en rès. ¡Que las altres nacions nos avansan de cent anys! Bon profit los hi fassí; també s' cansaran més. ¡Es tan bònic lo dolce far niente!

Y encare ho es més, y sobre tot descansat, sapiguer lo temps que farà d' aquí tres mesos ó d' aquí sis. Si no fos això com s' ho manegarián Sagasta y Silvela pera fer la felicitat d' Espanya? Els prou saben que lo panell cambiarà quan arribi l' hora oportuna de la seva conveniència, y rès més. Ab lo vent ja no hi contan: es tan bon xicot que may los fa quedar malament.

Una de las probas més evidents de que durant alguns mesos bufarà l' vent del quadrant conservador, es qu' en Pidal, que fins ara havia fet lo brumarot al entorn del ministeri conservador, s' en vá á Roma á ocupar lo lloc d' embajador, quina credencial deu tenir ja un xich rebregada per los molts mesos que la

ja-capelláns, vulgaritat anti-democrática, que ha fet retrassar per molts anys lo triomf de la república.

Que cada hui sigui tan liberal ó tan reaccionari com vulgui, però que s' respectin las ideas de tothom, puig del respecte á las ideas, vindrà lo respecte á las personas y á la propietat, y alloravàs gaudirem una llibertat sense *contrafacions*.

D' actualitat

En las saragatas que hi hagut aqueixos derrers dies en las principals ciutats d' Espanya en nom d' una llibertat y en protesta de tota classe d' institucions que portan lo nom de catòlicas, hi hem vist una nota discordant que a nosaltres ens ha sigut sumament simpàtica. Lo poble català que per rahons ja massa sapigudas té motius per tindre una mica d' experiència, no ha pres part en aquest engresament mirantse indiferent com la gent d' altres pobles sortia dels límits que marca la educació y la decència pública.

No vol dir pas això que 'ls catalans no estièm la llibertat y no siguem enemics acerrius de tot lo que significa retrocés en la marxa constant de tot poble per lo camí de la cultura. Però la llibertat que defensem nosaltres no es la mateixa que cridan aquests dies per los carrers de Madrid, Saragossa, etz. No entenem nosaltres per llibertat, la llibertat d' insultar á personas que malgrat los hàbits que vesteixin per alguns no s' siguin respectables, quan menys haurien de mereixer la consideració de tothom qu' estimi la bona criansa. No es això lo que nosaltres entenem per llibertat, com tampoc hi entenem lo apedregar á embaixadors estrangers que rès hi tenen que veure si Espanya es un pais de ximples ó de personnes mal educadas.

Per això 'ns hem alegrat al veure que Catalunya restava quieta malgrat lo sòroll que s' ha sentit per totsindrets, y es que al nostre poble ja se l' ha enganyat prou, ja comensa estar cansat de parar l' esquena perque després li fuetejin, y no es fàcil que s' engresqui als crits de llibertat, perque tant li té que 'l govern los liberals com los conservadors, los republicans com los monàrquics. Comensa á entenir que l' mal es molt fondo, que per canviar de modo d' esser no n' hi ha prou ab canviar de forma de govern que al fi y al cap no seria altra cosa que canviar d' amo, sinó que es necessari arrencar l' arbre malsà que ns dona ombra, treure totas las arrels y deixar que s' solejji forsa la terra perque fassi marxar la mala la sava. Y es per això que 'l poble català ja no creu en las llibertats que van de boca en boca aqueixos dies. Las nostras llibertats tenen de vindre d' un altre indret, malgrat s' hi oposin tots los partits politichs en contra nostra.

..... obre de la manera més inicua, però quan á n' aquests ja no 'ls necessitaven los han bofetejat vergonyosament: parlin los fets succeixents quatre anys enrera, de trista recordansa.

No n' sufrirem nosaltres sols las conseqüències d' aquesta política vergonyosa; perque son ells mateixos los que s' han tirat terra als ulls. De vagas no ni ha sols á Catalunya, á Bilbao, á Gijón, en tots los centres industrials més importants d' Espanya, sinó á Madrid mateix. Lo dia qu' aquesta malaltia se fassí crònica en aquell pais y vaig propagant per l' Andalusia y las Castellas, los seus efectes seran molt més terribles que 'ls produuits en las comarcas industrials; una vaga en los camps serà molt pitjor qu' una invasió de la llagosta, de la filoxera, de la calamita més grossa. Los pobles industrials sempre podràn defensarse bé malament, però pels pobles essencialment agrícolas, aquesta malaltia serà mortal.

La llibertat y 'l negocí

Ja feya temps que als rotatius los negocis los hi anaven malament, puig no venian ni la meytat dels números que despatxavan quan los *bons temps* de la guerra de Cuba. Es clar que aquesta situació no 'ls hi convenia y no podiènt declarar la guerra al moro ni á ningú, perque la gent no està per bróquil, ells que si, agafan lo morrió de miliciano, y vinga s'embra la llevor d' un altra guerra civil. Està molt bé que s' esgargamelin cridant *Viva la llibertad*, perque això de la llibertat es una cosa molt bona y molt bonica, quan s' aplique rigurosament á tots los ordres de la vida individual y colletiva, però quan la llibertat que predican es una llibertat mentida, hi ha que pender certa classe de precaucions pera que un home no li carreguin los neulers.

Fins ara no se'n recordan de la llibertat *El Imparcial*, *El Liberal*, *El País* y demés rotatius. Quan la guerra de Cuba haurien deug tocar aquest registre, y protestar contra la llibertat d' enviar á l' escorxador als infellos que no tenian trets duros pera lliurar-se del servei de las armas, mentre que 'ls richs se passejaven tranquilment escoltant y aplaudint la marxa de Cádiz; quan se perdenen las colònias d' un modo tan vergonyós; quan tots y cada hui dels politichs han falsejat la llei y ho han sobreposat tot á la seva conveniència; quan lo govern impulsat per la cridoria dels liberals de pega què viuhén á Madrid, suspèguen periòdichs catalanistes, los hi imposa fortes penyors, prohibi la propaganda legal de las Bases de Manresa, y si als catalanistas no 'ns envieren á Fernando Poó no fou segurament perque no ho demanés *El País* y demés companys de liberalisme.

Mentre la llibertat, tingui, com ha tingut fins ara, forma d' èmbut, ample pera uns y estreta pera 'ls altres, no anirèm en lloc, ni és fàcil que trobin á Espanya la verdadera llibertat. Fa bastants setmanas cridarem l' atenció dels interessats sobre l' perill que corrian los pescadors de nostra costa, ja per desgracia prou neta de peixos, si s' permetia l' empleo de vapores en la pesca del Bou. Desgraciadament la petició de las autoritats y pescadors de las províncies de Barcelona y Tarragona que acudiren en contra de aquella pretensió, ha sigut desestimada y s' ha autoritzat á la Comandancia de Marina de Barcelona pera que ajustansem á lo que disposan las lleys despatxi 'ls dos vapores que s' han presentat á la rada de Calella pretenent pescar al Bou, sin perjuicio de lo que pueda acordar-se cuando se dicte el reglamento definitivo del Bou.

un joch molt higiènic, entretingut y que fà passar lo fret, encara anant molt lleugers de roba com anavan los jugadors. Ademés, es lo que ara s' en diu un joch *mascle*, tan mascle que de tant en tant escoixan a algú y li fan veure deu mil pilotas volejant per l' ayre. Si no fos per aquest petit inconveni, jo també fora de la partida, però tinc por de fer llit quinze dies ab la cama estirada entre fustas. Per cert que aquell dia feya un ayret d' allò mes si; prou deya en Rodriguez Mendez que al ayre lliure, no s' agafan constipats ni pulmonias, però la meytat dels espectadors ne van sortir estornudant.

Com a nota pinta deixa vaig arreplegar lo següent acudit d' un obrer qu' estava al costat meu: ¡Gracias á Déu que 'ls richs ab los seus jochs distreben als pobres!

Lo dijous gràs sou, com es costum tots los anys, dia de balls de disfressas. Diulen que 'n lo Centre Català, Foment, Ateneu y Teatre principal hi hagué molta concurrencia, especialment al Principal, ahont hi feran cap lo bò y millor de la *troupe*

bers á cumplir; primer que l' drets de l' Hisenda sobre l' contingent provincial son sens dubte los centenars d' expòsits de las casas de Beneficència; aquests démanan pà y hi ha que donarnoshi, necessitan roba y s' han de vestir; á aqueix si deuen encaminar sos esforços Gobernador, Di putats, autoritats totas de Tarragona, y una vegada resolta la qüestió de subsistències de las Casas de Beneficència, vinga en bon hora lo Gobern, embargui, apremi, exigeixi la responsabilitat á qui sigui, mes això quan la fam sigui satisfecha, quan lo cos dels desgraciats acullits a la caritat oficial no estiguï subjecte als horrors d' una temparatura glacial, quan quedin ab una paraula complerta las obligacions d' humanitat, podrán los agents del Gobern comensar l' obra de justicia, reclamar de la Diputació lo que creguin convenient.

Avans nòi; donar menjar á qui té gana, vestir al despullat, son obras de beneficència que no tenen espera.

A la sessió celebrada l' divendres passat per nostre ajuntament, se discuti per centessima vegada la qüestió del palco del teatre; qüestió en la que s' tracta de fer veure al poble lo que no hi ha per apartar del verdader objectiu que no es altre que tornar las cosas al seu estat d' avans, ó sigui que l's regidors puguen aprofitar lo palco *presidencial*, avuy que ja no hi ha presidencies, pera assisir als espectacles pagant solzament la entrada.

Los defensors del palco han fet un gran descobriment: que la Junta del Hospital tracta d' *arrojar* al ajuntament pera poguer vendrer lo teatre. Com á *habilitat* no està mal: però no passa, perque salta á la vista que compoñente la Junta del Hospital de dos canonges y dos regidors, no pot arribar aquell cas sense que s' hi conformin los delegats del ajuntament. Se'n dirà tal vegada que l's delegats actuals disenteixen del parer de la majoria del ajuntament y que un altre dia pot succehir lo mateix. Conformes; però observi que lo que s' discuteix ara no perjudica al ajuntament y no li quita ni una pesseta y per lo tant es altament llorable la conducta dels audits delegats, que no perjudican en res al seu representant, afavoreix los interessos que administran.

Si aquests interessos fossin d' un particular, trobariam molt bé que l' ajuntament discussi lo més discutible dels drets; però tractantse d' un establecimiento benèfich, instituït pera l's malalts pobres de Tarragona, es altament ridicul, que s' hagi escrit tant, parlant y fins demanat dictamen á un advocat, quan era y es un assumpt que s' devia resoldre lo primer dia, no més que posantse la ma-

espai, dica al ajutamen? No, l' *Beneficia al patriòtic* y per consegüent als malalts? Si, s' imponeix ben bé l's camps dels que lluytan, pera que la Compania, que atenen sols á sos particulars interesss, o tal vegada guida per los antagonismes que sembla hi ha ara entre las llinies de M. S. y A. y l' Nort, tracta d' oposarse al enllàs.

No es tan sols quant se tracta de serveys oficials que podém trobar lo sens fi d' anomalies conegudes al extranger ab lo gràfic nom de *Choses d' Espagne*, puig també las Empresas de ferrocarrils tenen las sevas *choses*.

Dihem això per l' anomalia que resulta ara ab los bitllets especials á preus reduïts qu' expendeix la Compania de Madrid, Saragossa y Alacant. Com la rebaixa comprén sols las classes 3.^a y 1.^a y no la segona, tenen vostés que un bitllet de 1.^a de Tarragona á Barcelona costa 7'50 pesetas, y en cambi un de 2.^a n val 10'50, o siga tres pessetes més.

Si no es per fer orejar los vagons de primera no li sabém veure la punta á questa combinació. Las consequencies son que l's cotxes de primera van atestats de viatgers y l's de segona buits.

Nos trobam l' altre dia á l' Estació á despedir á uns amichs, y com fruit de l' anomalia que resenyem, un viatger que volia sens dubte anar ample va haber de preguntar molt seriament si portant bitllet de primera podia viatjar en segona, puig encare qu' això sembla una *perogrullada*, ahont un menos se pensa se troba ab que li fan pagar excés. La consulta tingue que ferse á varis empleats, y ningú sabia resoldre, fins que se'n trobá un qu' autorisá al viatger á pujar á segona encare que portés bitllet de primera.

Ja ho saben donchs, los días festius val més diners lo bitllet de primera que l' de segona y si passan á una classe inferior no l's hi dirán res.

Lo 10 del pròxim mes de Mars se celebraran eleccions pera diputats provincials tenintse que provehir las següents vacants: districte de Tarragona-Vendrell, 4; districte de Valls-Montblanch, 4; Reus, 4.

Total 12 individus de bona voluntat fan falta pera diputats provincials, que si ho han de fer los nous com fins ara, més val que l' encasillat lo fassin al Gobern civil y que ningú s' molesti anant á votar.

Nostres estimats confreres *La Comarca de Lleyda* y *La Veu del Segre* han sigut multats la setmana passada, lo primer ab 100 pesetas y lo segon ab 50.

Sentim lo contratemps d' abdós companys quins han de rebrer ab gran satisfacció l' aixecament de la suspensió de garantias, ab lo que veurán acabat lo periodo de duresa á que han estat sotmesos.

Anit nos asseguren que l' dia 21 seria aixecat l' embarrat dels fondos provincials gracies á las incessants gestions fetas prop del Ministre d' Hisenda per los diputats Srs. Morenes y Cañellas, solució qu' evitara la gran crisi que anava á presentar-se ab la qüestió de subsistències, de las casas de Beneficència.

Com sembla que l' diputat provincial vo- lian presentar la dimissió de continuar l' embarrat, la resolució del Ministre los hi haurà vingut molt bé pera dessistir de tan radical mida; podrán quedarse y continuar com fins aquí fent la felicitat de la província.

Sobre tot que no ho prenguin tant fort y que no ns abandonin; y si á algú d' ells li passés pel cap no ferse reelegí en las próximes eleccions, que se l' convenci de que això no pot pas esser. Diputats com los que "disfrutem convé que de cap de las maneras nos abandonin. Hò han fet y ho fan tant bé que cal que s' sacrificquin un poch més per la província.

Aquesta última setmana hem tingut ocasió d' estreny la mà del nostre estimat amich y compatirici l' acreditat industrial de Vilafranca del Panadés, Sr. Soler, inventor del conegut licor "Els Segadors" que tan popular s' ha fet en poch temps á tot Catalunya.

L' acreditada confiteria del nostre amich en Joan Serra, ha rebut per aquestas festas un brillant assortit de *Confetti y Serpentines* que verament crida l' atenció.

També trobarán los aficionats en l' esmentat establecimiento tota classe de carmel-lots, confits y dolços, elaborats ab un cuidado especialíssim y que accredita l' gust del Sr. Serra.

Molt concorreguts y animats s' han vist los balls de disfresses celebrats aquests darrers dies á l' *"Ateneu"*, *"Centre Català"*, *"Las Quatre Barras"* y *"Foment de Tarragona"*.

Los qu' en las mateixas societats se preparan pera avuy, demà y passatdemà prometen esser molt lluïts.

Lo nostre estimadíssim amich y company en Francesch Carbó, va sufrir fa pochs días una recaiguda un xich séria en la malaltia que l' reté al l'it y de la que já s' trobava quasi convalescent.

No cal dir quant celebrarèm io complert restabliment del nostre amich Carbó, qui en estat era ahir bastant satisfactori.

Programa de las pessas que executará la música del Regiment d' Almansa de dotze en lo passeig de Santa Clara.

1.^a Boston — Vals.

2.^a Oertura — Poete et, en si per la ma-

nra, com están constituidas y sobernas.

Lo partit començará á las tres de la tarde y durarà hasta dos quarts de cinc. Los barcelonins vestiran uniforme compost de camisa blanca y pantalón blau fosch y l's tarragonins camisa blava y pantalón blanch.

Gracias á l' apoyo que l' Alcalde ha prestat als jugadors ha sigut arreglat convenientment lo terreno del exvelòdromo qu' és ahont tindrà lloch lo partit.

Lo passat divendres jurá l' càrrec de Procurador causidich nostre benvolgut amich y company en Joan Ruiz y Porta, al qui ensembs que felicitèm de tot cor, li desitjèm molt renom y profit en sa delicada carrera.

La distingida societat *«Ateneu Tarraconense»* prepara pera l' vinent diumenge á la tarde, un ball infantil de disfresses que promet esser un aconteiximent, tant pel gran nombre de premis que s' repartirán, com per las moltíssimas criatures que s' proposan assistir.

Com l' any passat aquella mateixa festa obtingué un èxit extraordinari, no duptem qu' enguany l' obtindrà igual y mellor si pot ser.

Tenim la satisfacció d' anunciar que dintre de poch, se donarà á l' Ateneu d' aquesta ciutat un brillant concert en lo que hi pendrà part los celebrats artistas barcelonins en Joan Gay y sa muller na Maria Pitxot, que tantas ovacions han obtingut derrerament á la capital de França.

En lo proper número donarèm més detalls.

Demà tindrà lloch en aquesta Audiencia provincial lo judici de la causa que per supost delict de rebelió se segueix contra nostre estimat amich lo director de *Lo Somatenet* de Reus, don Joseph Ferré y Gendre.

Lo judici sera per jurats atenent á lo creuet de la pena que demana l' Fiscal, corrent la defensa á càrrec de l' advocat don Julià Nougués y del procurador don Manel de Pefarrubia.

No cal dir quant nos alegrarà que l' amich Ferré surti en bé d' aquesta ensopageda.

Segons diuhen de Madrid y hem tingut ocasió de llegir en varis periódichs, està definitivament acordat l' aixecament de la suspensió de garantias constitucionals.

Si resulta cert, que ho duptem, ara tindrà occasió l' Sr. Silvela de veure qu' es una veritat com un temple allò de que *puede vanagloriarse de haber ganado el pleito del regionalismo*.

Per si ó per no, que comensi á preparar la buixaca, puig podria molt ben esser que l' clients li demanessin que l' tornés los quartos.

sas qu' es presentin, essent tots ells de molt bon gust y d' innegable valor.

Es una festa la del ball infantil que vé á interrompre la monotonia de l' actual temporada de Carnaval, y mereix tota classe de lloansas la activitat y entusiasme que en aquest sentit ha desplegat l' Ateneu.

Han sigut nombrats socis delegats del «Centre Excursionista de Catalunya» á Tarragona, nostres estimats amichs don Pau Delclós, don Joseph M.^a Ricomá, don Baldomero Baró, don Francesc Carbó y don Pere Lloret.

Los felicitem per tan honrosa distinció.

Com en los números anteriors tenim que donar compte d' una nova penyora imposta per lo Gobernador civil de Lleyda á nostre estimat company *La Comarca de Lleyda*, per la publicació d' un sonet que per primera vegada vege la llum en un diari d' aquesta capital, d' ahont lo reproduït *El Fenix* de Barcelona, y d' aquest *La Comarca de Lleyda*.

Lo més bò del cas es que l' tal sonet se distingia per los insults que contention contra Catalunya, aixís es que la multa imposta á nostre company *La Comarca* ho ha sigut segurament per lo sentit anti catalanista del sonet.

Es una gloria tenir un gobernador com lo senyor Martos; per naps ó cols cent pessetas de multa cada número cauen sobre l's periódichs catalanistes de Lleyda.

Excusé d' que sentim lo que ab los dos companys està passant, y tingan en compte que no hi ha res etern en aquest mon; l' actual persecució un dia ó altre s' acabarà.

Lo dimecres y dijous tocaren las músicas militars á la Rambla de St. Joan. Com la temperatura era molt baixa y á la nostra gent sols los hi agrada anar a passeig quan s' ha bon sol, la concurrencia sigue escassa, tant escassa que no s' veia una rata, sobre tot lo dijous.

Hem rebut lo número 7 de la bonica revista *Patria* ab lo següent sumari:

Ninou y cap de sige; per Agustí M.^a Gibert — Las flors dels atmetllers, per Lluís Benages — Tarde dolenta, per Joan Vives — Lo Gall per Jaume Coell — Aubada y crepuscul, per Lluís Benages, A. F. Anquisi, per Ramonet Café — Prech, per Ampurdanés Dols — Desde Barcelona per A. B. — Crónica, Gravats: Claustre procedent del Castell dels Comptes d' Urgell en el Convent de St. Domingo — Ilustracions d' Aymamí.

¿Qui es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS po- se han de fer procediments de purament vegetal.

Una cosa que es fa en l' local, quins acorts aplaudim ab entusiasme, tracta d' imprimir gran activitat als seus treballs, cosa que veuriem ab gust perque s' tracta de la que un dia fou la més important de totes las d' Espanya.

Hem rebut lo núm. 7 de la importantíssima publicació *La Ilustració Llevantina*, corresponent al primer de Febrer.

Lo sumari es tan interessant com tots los anteriors y l's gravats senyanen tots ells la nota d' actualitat, y entre ells lo retrato del mestre D. Joseph García Robles, autor d' una pessa de música intitulada «Follies» que ab lletra de D. Joaquim Riera y Bertrán publica *La Ilustració Llevantina* en l' esmentat número.

A l'última hora hem rebut una atenta invitació pera l' ball extraordinari que celebrarà aquesta nit lo «Foment de Tarragona».

La falta d' espai no ns permet donar detalls d' aquesta festa que promet esser brillantissima.

¿Qui es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS po- se han de fer procediments indi, purament vegetal, que no taca en lo més mínim lo cutis, reproduïx locabell y priva sa cayuda.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS,

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.^a

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta

Fira..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d' avuy 10 cént.

Anuncis y comunicats á preus convencionals.

Joan Ruiz y Porta

PROCURADOR

Sant Agustí, 13-2.^{on}-TARRAGONA

En venda á preus molt reduïts

Duascas novas en lo barri del Serrallo y tres solars en la carretera de Lleyda situats en los alrededores de la Casa-Cuartel de la Guardia civil.

Informarà lo Notari d' aquesta ciutat don Simó Gramunt y Juer, San Agustí, 19, principal.

Joan Ruiz y Porta

PROCURADOR

Sant Agustí, 13-2.^{on}-TARRAGONA

DEMANEU ELS SEGADORS

exquisit licor popular de Catalunya-SOLER Y MAS.—Vilafranca del Panadés.

La promptitud

Lo recader diari de Tarragona á Barcelona y vice-versa, Andreu Canyelles, ofereix sos serveys á preus mòdichs, á totes las personas que s' dignin honrarlo ab sa confiança.

Serveix tots los encàrrecs á domicili.

Punts ahont s' admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28, (barber) y carrer d' Apodaca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filateras núm. 3, devant la plassa del Angel.

de courier pa's cedeix en condicions ventajosas, punt centrich; informarán á la administració d' aquest periòdic.

Anís Sant Geroni

(MONTSERRAT)</p

MEDICAMENTS GRANULATS

PREPARATS PER ANTONI SERRA

CARBÓ NAFTOLAT Medicament pera prevenir y curar totas las afecions gastro intestinals originadas per las fermentacions y gases putrits que's desenrollan dintel del aparell digestiu. Es lo millor absorvent y superior antisèptic intestinal.

CONDURANGO Medicament tònic, digestiu antisèptic y hemostàtic de las llagas del ventrell, fa desaparèixer el dolor produït per les gastralgias y estimula l'apetit y la digestió.

FLOR DE TILA de tila. No necessita sucre.

GLICERO FOSFAT DE CALS Es lo reconstituyent per excelencia y de maravillosos resultats en totas las malalties que tenen per causa una perduda general de forsas.

GLICEROS FOSFATS (CALS, SOSA Y FERRO) Fosfaturia, anemia, clorosis, reconstituyent general del sistema nerviós, neurastenia, neuralgia, raquitisme y tumors freats.

CAMAMILLA Ab dit producte s'obté instantàneament, barrejant una cullerada en una tassa d'agua calenta, una infusió una infusió d'aromatica camamilla. No necessita sucre.

NOU DE KOLA Maravells remey regulador del cor. Estimulant del sistema nerviós. Extracte complert contént tots los principis actius de la Nou de kola. Cada culleradeta de las de pender cafè.

NOU DE KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema muscular. Reconstituyent del sistema ossós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

QUINA Y KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema muscular. Reconstituyent del sistema ossós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

DE VENDA: FARMACIA DEL CENTRO, RAMBLA DE SANT JOAN, NÚM. 57
y en totes las principals farmacias

Al engrós, ANTONI SERRA, REUS

XAROP DE GLICEROFOFATS TRAYNER

CALCI, SODI, FERRO Y MANGANÉS

Y XAROP DE GLICEROFOFATS COMPOSTOS TRAYNER
CALCI, SODI, FERRO, MANGANÉS, QUINA Y KOLA.—LOS PRIMERS PREPARATS D' AQUESTA CLASSE A ESPANYA

AUMENT DE FORSA VITAL Y REFORS DEL CAP

Se remetra a qui ho demani l'estudi quimich-terapeutich dels mateixos, dirigintse a Trayner quimich-farmaceutich Vendrell.

Reaniman la nodrició nerviosa decayaguda y estimulan sa activitat. Medicament pera la Neurastenia, Mal de cap, Raquigilia, depressió mental, disminució de la forsa muscular, dificultats gastricas en particular la dispepsia fustosa. l'enbutiment despresa de menjar, la somnolencia y el restrenyiment de ventre. En tots los gastos exagerats de fósforo, fosfaturia, diabetes fosfórica, albuminuria fosfórica. Convalecencias de malalties graves, debilitat infantil, atresia, raquitisme, nervorisme exagerat. Medicament d'estalvi en tots los casos de debilitat ja siga efecte de malalties. Afecions del cor, etc.

Dipòsit: Madrid, M. García.—Barcelona, Societat farmacèutica: J. Uriach y C. Dr. Andreu.—Successor de B. Buñol—Vilanova y Geltrú, Farmacia de Galcerán.—Tarragona, Farmacia Cuchí y Mirambell.

Gabinet Oftalmològich
DEL METJE OCULISTA

D. J. MIRÓ

Oculista del Hospital de Sant Pau y Santa Tecla
Unió, 7, primer, Tarragona

Consultas de 9 a 11 y de 3 a 5.—Gratis pera ls pobres de 12 a 1.

Tractament especial para la curació de las granulacions.

A Reus: diumens y divendres de 2 a 5 de la tarde,

Alcaldia de Santa Anna, 1, primer, cantonada al carrer de Monterols.

Lo Dr. Jordán
CIRURGIA DENTISTA

Ex-alumn de l'Escola d'Odontologia de Madrid, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid; etc.

Participa a sos nombrosos clients i al públic en general, que relacionat ab las millors casas extrangeras, poi oferir dents artificials a preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que dit senyor practica, compta ab tots los anestesicxs fins al dia poneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS

Opera à Tarragona los dimars de las 9 del matí a las 5 de la tarde y los divendres de 3 a 5 de la tarde

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOL

Ropa blanca, camiseria y generos de punt
QUINTANA Y BÚSQUETS

Baixada de la Presó 7, y Plaça del Rei 2, Barcelona

Gran assortit en madapolans, telas y holandas de totas ampliadas, mucadors en blanch y color, alta fantasia, articles alta novetat pera camiceria; generos de punt pera senyora y senyor, immens assortit en brodats.

Especialitat en CAMISAS PERA FRACH Y VIATGE

TOTHOM FOTÓGRAF

À LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS

DE SEBASTIÀ CARDONA

Trobaran los aficionats a la fotografia un assortit complet de canhans, trespeus, cubetas, prempips, escorredors, dipòsits d'agua, esfumadors, calibres, famals de varias formes, cartolinas, paper citrat lumière, paper bromurat llifor, placas porcellanases, targetas postals sensibles, estereoscopios y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dispositari del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca Lambour.

Cambra instantanea: Llampa exprés

Periscope-Delta diafragma iris

de campanya

instantanea Periscope-Delta (Stereoscópica)

Tinc lo gust de participarà ma nombrosa clientela, que he rebut las cambraas Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més rápit, no s'altera ni taca
PREUS SENS COMPETENCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI À DISPOSICIÓ DELS CLIENTS
APODACA, 27, Y PLASSA D' OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

LO CAMP DE TARRAGONA

Gran Saló de Perruqueria SABATER GERMAN

52, RAMBLA DE SANT JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establecimiento tienen lo gusto de oferir al públic lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per dificils y artístichs que sigan. Complert assortit de perrucas y demés postissos pera teatre que's llogan a preus arreglats.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE A. PONS ICART

SAN AGUSTÍ, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genives.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor. Especialitat en emplasters, empomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraiguis de semi-seda y cuiró, de color inalterable y teixit taníssim bo, que resisteix tota prova al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, apropiós per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menes que son mol, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, Compte de Rius, 26

Perruqueria del Centro

DE JOSEPH PERPINÁ

56, Rambla de Sant Joan, 56

L'amo d'aquest establecimiento ofereix a sa nombrosa clientela y al public en general un servey esmerit y dels millors com en los grans centres de població.

MARIÁN CLANXET

A tots los que busquen una efacció per PETRÓLUM CARRETS
Gales

Se recomana a las personas aficionadas a la bona galeta.

Demàniñete per tot arreu las galetes y bescuits de La Gloria.

La Gloria

Forn de courer pa's cedeix en condicions ventajosas, punt centrich; informarán a la administració d'aquest periòdic.

Fayans Catalá

Gran Via, 250, Barcelona

Objectes de ceràmica
Testos, pilans, gerros, etz. etz.
Objectes propis pera regalos

Plats, copas, gots; porrons ab el lema VISCA CATALUNYA

Vanos catalanistas a 10 céntims

FERRO, MANGANES, FOSFAT DE CALS

Joves a l'edat critica ab sang pobre, organisme desmillorat, grogòr, cansament, irregularitat en sus funcions. Mes de 200 metges han certificat sos resultats. Molt convenient a las seyores casadas sens fills per anormalitat en sus funcions.

PÍNDOLAS DE SALUT TRAYNER
(LA ROBUSTÈS DEL SEXE BELL)

Avivan l'apetit, modificant los temperaments raquitichs, desenrotilan forma y carns. De-mànixen follets ab instruccions del Vendrell, TRAYNER, farmacèutich. Dipòsits: Madrid, B. Buñol—Saragossa, Vda. de Ramón Jordán—Tarragona, Dr. Cuchi—Reus, Sr. Carpa—Valls, Sr. Tútusaus—Vilanova y Geltrú, Demetri Galserán—Tortosa, Farmacías—Falset, Sr. Magriñá—Montblanc, Srs. Casanovas y Sabaté.

DEU ANYS D' EXIT CONSEGUÍTU

CENTRE VITÍCOLA AMPURIANES

Vivers y plantacions de ceps americanos LOS MESES IMPORTANTS D' ESPANYA

Empelts, arrelats, estacas, planters pera terras calcis.

ESPECIALITAT EN EMPELTS DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ

BARNEDA Y LLONCH

PROPIETARIS VITICULTORES

FIGUERAS (Girona)

DEMANDA LO CATÀLEG DE 1900-901 Y POLLET DE DESCRIPTIU

CONFITERIA

DE Joan Serra
23, COMTE DE RIUS, 23

Gran assortit de dolços, de totes classes, bombons y demés. Vins de Champagne, Jerez, Rioja y Moscatells de las primeras marcas.

Maquinaria agricola, industrial y vinícola
Complert assortit en ferreteria

Mareeli Vicens
APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignasi Sanpere y C., constructors d'arades y bògits pera fondas llaurades y demés màquines agrícoles.

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS

DE JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxan tota classe de vins y licors de las más acreditadas marcas a preus molt econòmics. Se serveix a domicili.

CONFITERIA

DE FRANCESCH PUNSODA
Rambla de Sant Joan, 58 (Teléfono núm. 89)
TARRAGONA

Gran assortit de dolços, bombons, vins de Jerez, Rioja, Champanys, Cidra-Champany, galetes, etz.

FABRICA DE GEL
DE Emili Turró

SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA

Se recomana per la baratura dels preus y la promptitud del servei a domicili.

Emulsió Nadal ab un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallà y glicerofats y hipofosfats de cal y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia a l'Universitat de Madrid. Es aliment, llemínadura y medicament tònic y estimulant del desenrotlla fisich; aumenta la creixença del ossos y l'trençar las dents; d'efectes positius en las embracadas y en l'infància. Es crema clara, blanquisima y la mes agradable ('s conserva sempre).

Cura la tòs, catarrs, bronquitis, tisis, escrofulosis, hifatisme, raquitisme, debilitat, poagre, etc. Rebutjar las similars y entranglers, etc. Deceptan, despatxan i prenen los horells, los bons espaguetis, etc. venden en totes las farmaciacions.

Depòsit: Dr. Andreu. L. Gàza—Barcelona G. Garcia, Martín y C. y Fernández, 4, Madrid y en totes las capitals y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

Gran fàbrica de braguers

34, UNIO, 34

Herniados (TRENCATS)

Aquest establecimiento compta ab los avences més moderns y pràctichs que la ciència requereix p'la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguej Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenades.

Grans existencies en bragueres de goma pera la curació radical de las trenades congènitas